

Ο ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΒΡΑΜΙΔΗ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ
ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ο ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΒΡΑΜΙΔΗ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΑ ΚΕ΄

7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - 17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1990

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

4178
663
ΛΑΟ

Εξώφυλλο: Οι «πικραμένες προσφυγοπούλες» του Μηνά Αβραμίδη. Αρ. κατα-
λόγου 140 και 141 Αρ. Λ.Ε.Μ.Μ. 88.15.1, 88.15.2.

1. Ο Μηνάς Αβραμίδης. Φωτογραφία του Γ. Παραλή. Παραχωρήθηκε στο Λ.Ε.Μ.Μ. από το Γ. Φωκίδη.

Ο Μπάρμπα Μηνάς, που πρωτογνώρισα στη δεκαετία του '40 ήταν ένας σοβαρός λιγνόκορμος γεροντάκος που σου επέβαλε το σεβασμό αν και μόνιμα καταλασπώμενος και μουτζουρωμένος μέχρι και τα γυαλιά του. Λιγομίλητος και λιγογράμματος μιλούσε με δυσκολία κάτι μπερδεμένα ελληνικά, με τα οποία όμως μου διηγείτο τις πιο απίθανες λεπτομέρειες για εικαστικά δέματα παρμένα από την αρχαία ελληνική μυθολογία, την Παλαιά Διαθήκη και το Βυζάντιο.

Β. Κυριαζόπουλος, Μακεδονική Ζωή 1986, τ. 241.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Επισήμανση και πρώτη καταγραφή συλλογών	N. Μελίδου-Κεφαλά B. Νικήτα
Επιλογή αντικειμένων	A. Χαριτωνίδου
Έρευνα - συνεντεύξεις	A. Χαριτωνίδου N. Μελίδου-Κεφαλά B. Νικήτα
Περιγραφή αντικειμένων καταλόγου	A. Χαριτωνίδου B. Νικήτα
Κείμενα	A. Χαριτωνίδου N. Μελίδου-Κεφαλά
Διαμόρφωση εκθεσιακού χώρου, σχεδιασμός, επίβλεψη	Z. Σκαμπάλης
Φωτογραφίες	Γ. Παπανικολάου
Φωτογράφιση στο κτίριο της Βουλής	K. Μανώλης
Συντήρηση αντικειμένων	Δ. Καπιζιώνης Ε. Τριανταφυλλίδου-Δερμάνη B. Γανίτης
Βοήθησαν στην προετοιμασία	X. Γούδα Ε. Μηδικάνη-Αθανασιάδου
Γενική επιμέλεια	N. Μελίδου-Κεφαλά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΒΡΑΜΙΔΗ	11
Ο ΜΗΝΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ	16
Η ΚΕΡΑΜΕΙΚΗ ΣΤΗ ΝΙΚΑΙΑ (ΙΣΝΙΚ) ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ	21
Η ΚΕΡΑΜΕΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΙΟΥΤΑΧΕΙΑ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ	22
ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΚΕΡΑΜΕΙΚΗΣ «ΚΙΟΥΤΑΧΙΑ» ΣΤΟ ΝΕΟ ΦΑ- ΛΗΡΟ	23
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ	24
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ	25
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	48
ΕΙΚΟΝΕΣ	49
ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΒΡΑΜΙΔΗ	81

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με ιδιαίτερη χαρά παρουσιάζουμε στο κοινό της Θεσσαλονίκης την έκθεση «Ο Θαυμαστός Κόσμος του Μηνά Αβραμίδη», ενός παραδοσιακού καλλιτέχνη που με το ανεπανάληπτο έργο του σφράγισε την κεραμική παράδοση του τόπου μας.

Η έκθεση περιλαμβάνει 170 έργα του Αβραμίδη και καλύπτει πέντε αίθουσες του ημιυπόγειου εκθεσιακού χώρου που διαμόρφωσε πρόσφατα το Λ.Ε.Μ.Μ. Η έκκτη αίθουσα αφιερώνεται στη συλλογή λαϊκών κεραμικών της κ. Έλλης Παπουνά και δίνει μια ακόμη διάσταση της κεραμικής παράδοσης στον τόπο μας.

Πιστεύουμε ότι με την περιοδική αυτή έκθεση, πλουτίζονται οι γνώσεις μας για τη ζωή και το έργο ενός γνήσιου καλλιτέχνη που, καταγόμενος από τη μικρασιατική Κιουτάχεια, έζησε και δημιούργησε στην πόλη μας ως το θάνατό του.

Ευχαριστούμε θερμά το ελάχιστο για τις ανάγκες του Μουσείου προσωπικό και τους συνεργάτες του, που εργάστηκαν ακούραστα για το σχεδιασμό, την έρευνα και την πραγματοποίηση της έκθεσης.

Ευχαριστούμε το Δήμο Θεσσαλονίκης που αποδέχτηκε την πρόταση του Μουσείου και ενέταξε την εκδήλωση αυτή στο πρόγραμμα των Δημητρίων ενισχύοντάς την οικονομικά.

Θερμές ευχαριστίες οφείλονται σε όσους δέχτηκαν να δανείσουν έργα του Μηνά, συμβάλλοντας στην πληρότητα της έκθεσης, και συγκεκριμένα στο Λαογραφικό Μουσείο και Αρχείο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στο Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης της Αθήνας, το Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Κεραμικής Συλλογών Β. Κυριαζόπουλου και το Κέντρο Μελέτης Νεότερης Κεραμικής της κ. Μπέττυς Ψαροπούλου, στους κ.κ. Βασίλειο Κυριαζόπουλο, Αθανάσιο Βουτυρά και Στέλιο Νέστορα, στις οικογένειες Παραλή και Γ. Μπακαλάκη, στους Γιώργο και Λίτσα Φωκίδη, τις κ.κ. Αλίκη Τσέκου, Αγγελική Χαριτωνίδου, Ελένη Χριστοπούλου, Αρίστη Τσοχατζή, Μιλένα Βαβυλοπούλου, Αγγελική Σοφοκλείδου, Αλεξάνδρα Βιδάλη, Δήμητρα Μπότσογλου και Κορίννα Ούλα, που πρόθυμα ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του Μουσείου μας· χωρίς τη δική τους συμβολή η έκθεση θα ήταν ελλιπής.

Εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας στους γιους του Μ. Αβραμίδη, Χαράλαμπο και Αβραάμ, συνεχιστές του έργου του, που συνεργάστηκαν με το ερευνητικό προσωπικό του Μουσείου και φώτισαν με τις πληροφορίες τους πολλές πτυχές της ζωής και του έργου του πατέρα τους, καθώς και στους ομότεχνους Διογένη, Γιώργο και Σίμο Βαρδαξή, όπως και στις κ.κ. Μάρω Φράγκου, Φανή Παραλή και Πέρη Κυριαζοπούλου.

Εντελώς ιδιαίτερα θα πρέπει να τονίσουμε τη συμβολή του ομ. καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Βασίλη Κυριαζόπουλου που για άλλη μια φορά στάθηκε βοηθός και συμπαραστάτης στο έργο του Μουσείου προσφέροντας τις γνώσεις του και δανείζοντας πολύτιμο υλικό που με κόπο και αγάπη συγκέντρωσε για το Μηνά Αβραμίδη.

Η γνώση μας για την παραγωγή του κεραμικού εργαστηρίου «ΚΙΟΥΤΑΧΙΑ» του Ν. Φαλήρου θα ήταν φτωχότερη χωρίς την παραχώρηση άδειας για φωτογράφιση από μέρους του κ. Γενικού Γραμματέα της Βουλής των Ελλήνων και τις ευγενικές υποδείξεις της κ. Μαρίας Θώμου και κ. Πλάτωνος Πισιώτα, που βοήθησαν να εντοπισθούν οι θαυμάσιες ζωφόροι και οι ολοστόλιστες με κεραμικά πλακάκια τοξωτές επιφάνειες σε δεκατρείς αίθουσες του κτιρίου της Βουλής.

Εδώ επίσης θα πρέπει να μνημονεύσουμε τη συνεισφορά του Συλλόγου «Φίλοι του Λαογραφικού και Εθνολογικού Μουσείου Μακεδονίας» που βοήθησε στην προετοιμασία και τη λειτουργία της έκθεσης.

Με τη συμμετοχή όσων προαναφέρθηκαν, το Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας οργανώνει την έκθεση αυτή τριαντατέσσερα ακριβώς χρόνια μετά την πρώτη επίσημη έκθεση έργων του Μηνά Αβραμίδη από τη Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία «Τέχνη» της Θεσσαλονίκης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο
του Λ.Ε.Μ.Μ.

Ο ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΒΡΑΜΙΔΗ
τυπώθηκε τον Νοέμβριο του 1990
στο τυπογραφείο του Θανάση Αλτιντζή στη Θεσσαλονίκη
σε 1000 αντίτυπα.
Διαφάνειες: Γιάννης Παπανικολάου
Αποχρωματισμοί: Χρήστος Θωμάς
Βιβλιοδεσία: Γιώργος Δεληδημητρίου
Lay out, μοντάζ, φωτοστοιχειοθεσία: τυπογραφείο Θανάση Αλτιντζή.

